

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja

Druk nr 1290

Warszawa, 11 grudnia 2006 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy posła Danutę Jazłowiecką.

(-) Paweł Arndt; (-) Tadeusz Aziewicz; (-) Andrzej Biernat; (-) Bożenna Bukiewicz; (-) Zbigniew Chlebowski; (-) Andrzej Czerwiński; (-) Grzegorz Dolniak; (-) Mirosław Michał Drzewiecki; (-) Jarosław Duda; (-) Arkady Fiedler; (-) Tomasz Głogowski; (-) Cezary Grabarczyk; (-) Aleksander Grad; (-) Jolanta Hibner; (-) Stanisław Tadeusz Huskowski; (-) Józef Piotr Klim; (-) Jerzy Kozdroń; (-) Jacek Krupa; (-) Dariusz Lipiński; (-) Krzysztof Lisek; (-) Elżbieta Łukacijewska; (-) Andrzej Markowiak; (-) Izabela Katarzyna Mrzygłocka; (-) Sławomir Nowak; (-) Tomasz Piotr Nowak; (-) Stanisława Anna Okularczyk; (-) Paweł Olszewski; (-) Zbigniew Pacelt; (-) Maria Pasło-Wiśniewska; (-) Sławomir Jan Piechota; (-) Kazimierz Plocke; (-) Elżbieta Radziszewska; (-) Ireneusz Raś; (-) Halina Rozpondek; (-) Sławomir Rybicki; (-) Zbigniew Rynasiewicz; (-) Grzegorz Schetyna; (-) Andrzej Smirnow; (-) Krystyna Szumilas; (-) Jan Walenty Tomaka; (-) Jarosław Urbaniak; (-) Jarosław Wałęsa; (-) Ewa Wolak; (-) Eugeniusz Wycisło; (-) Jan Wyrowiński; (-) Bogdan Zdrojewski.

projekt

USTAWA
z dnia 2006r.
O ZMIANIE USTAWY O ZASADACH PROWADZENIA POLITYKI ROZWOJU

Art. 1

W ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. wprowadza się następujące zmiany:

- 1) W art. 28 skreśla się ust. 3:

Art.2

Ustawa wchodzi w życie w ciągu 14 dni od ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Poselski projekt zmian *ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r.* wprowadza zmiany dotyczące skreślenia w art.28 ustawy ust.3 o treści "*W przypadku regionalnych programów operacyjnych nadzór nad wyłonieniem projektów zapisanych w ust. 1 pkt 3 sprawuje właściwy miejscowo wojewoda, który ma prawo weta w przypadku stwierdzenia udokumentowanych nieprawidłowości przy wylaniu projektów, co skutkuje wstrzymaniem procedury oraz zwołaniem kolejnego posiedzenia komisji konkursowej. W każdym posiedzeniu komisji konkursowej ma prawo uczestniczyć w roli obserwatora przedstawiciel wojewody*". Zgodnie z zapisem wojewodowie mogą zgłaszać weto przy ustalaniu przez samorządy wojewódzkie, w jakie projekty zainwestować unijne dotacje w latach 2007-2013. Weto będzie skutkowało wstrzymaniem procedury zatwierdzenia projektów do realizacji oraz zwołaniem kolejnego posiedzenia komisji konkursowej, w przypadku gdy wojewoda dostrzeże nieprawidłowości w danym konkursie. Przepis nie precyzuje o jaki rodzaj "nieprawidłowości" chodzi, tak więc skutkować może zupełnie arbitralnymi decyzjami wojewody, nawet w sytuacji wystąpienia najmniejszych błędów formalnych. Nie precyzuje także na jak długo zostanie wstrzymany konkurs, jakie warunki muszą być spełnione by go ponowić. Obecny zapis daje rządowi prawo wstrzymywania wielu istotnych dla mieszkańców regionów inwestycji podejmowanych przez samorządy lokalne, a wojewoda staje się cenzorem decyzji samorządów, mając prawo decydowania o celowości poszczególnych projektów regionalnych, mimo, że to samorządy odpowiadają za politykę regionalną. Obecny zapis znacznie ograniczy i wydłuży proces wykorzystywania funduszy Unii Europejskiej. Ograniczenie i wydłużenie rozpocznie się już na poziomie wyboru projektów. Doświadczenia z lat 2004-2006 wskazują, że przypadku realizowania projektów opartych o unijne dofinansowanie, czas odgrywa decydującą rolę, a pieniądze nie wykorzystane na czas, mogą po prostu przepaść. Wszystko zatem zależy od współpracy między samorządowcami i wojewodami.

W uchwalonej *ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* można znaleźć więcej przepisów zwiększających uprawnienia wojewody kosztem władz samorządowych województwa, tym samym ustawa staje się sprzeczną z pojęciem idei samorządności zapisaną w Europejskiej Karcie Samorządu Terytorialnego.

W celu zapewnienia samorządom odpowiedzialności za prowadzenie polityki regionalnej (art. 3 *ustawy*) i osiągnięcia celów przy pomocy programów operacyjnych (art. 4 ust.2) oraz umożliwienia płynnego wywiązywania się z nałożonych na samorząd województwa obowiązków instytucji zarządzającej (art. 5 ust.2), należy w art.28 *ustawy* skreślić ust 3 dający prawo weta wojewodzie. Szczególnie, że w ustawie znajduje się szereg zapisów zapewniających zarówno na poziomie rządowym reprezentowanym przez Radę Ministrów bądź ministra właściwego ds rozwoju regionalnego jak i na poziomie wojewódzkim, reprezentowanym przez wojewodę podejmowanie decyzji o sposobie uczestniczenia w unijnej polityce spójności oraz pełnienie nadzoru nad wdrażaniem programów pomocowych Unii Europejskiej. Wśród nich znajdują się m.in.:

- art 7 *ustawy*, zgodnie z którym wojewoda aktywnie uczestniczy w procesie wdrażania polityki spójności już od momentu przygotowania strategii rozwoju i programów operacyjnych powołując i przewodnicząc stałej konferencji, w ramach której - art.8, uchwałami przyjmowane są wspólne stanowiska w zakresie opracowywania dokumentów programowych, a wojewoda w stałej konferencji ma głos decydujący,

- zakres i warunki dofinansowania regionalnego programu operacyjnego z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych określa w drodze uchwały Rada Ministrów - art. 20 ust. 4 *ustawy*,

- podstawą do otrzymania dofinansowania są podpisane przez ministra rozwoju regionalnego i zarząd województwa "kontrakty wojewódzkie", których zakres i warunki określa Rada Ministrów - art. 20 ust. 5 *ustawy*. W kontrakcie wojewódzkim określony jest sposób wykonywania przez ministra rozwoju regionalnego nadzoru nad prawidłowością wykorzystania przekazanych środków oraz sposób przeprowadzania kontroli i monitoringu nad realizacją kontraktu - art.20 ust.6. Jednocześnie ust 8 tegoż artykułu wskazuje, że minister rozwoju regionalnego może zadania związane z nadzorem przekazać właściwemu miejscowo wojewodzie,

- minister rozwoju regionalnego współpracuje w zakresie przygotowania regionalnych programów operacyjnych, monitoruje i kontroluje przebieg ich realizacji, wnioskuje do zarządów zmiany w celu usprawnienia realizacji programów, może także wydać wytyczne dotyczące programów operacyjnych, czy trybu dokonywania wyboru projektów zgodnie z art.35 *ustawy*.

W *ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* określona jest rola, zadania i odpowiedzialność samorządów wojewódzkich w zakresie prowadzenia polityki regionalnej:

- w art 25 zarząd województwa wskazany jest jako instytucja zarządzająca regionalnymi programami operacyjnymi,

- w art. 26 jako instytucja zarządzająca zobowiązana jest zapewnić zasadę równego dostępu do pomocy wszystkim potencjalnym beneficjentom oraz przejrzystość reguł przy ocenie projektów,

- wnioskodawca, którego projekt nie otrzymał dofinansowania ma prawo złożyć do wojewody protest zgodnie z art 30 *ustawy*... Jeżeli protest rozpatrzony jest negatywnie przez wojewodę, wnioskodawca może skierować wniosek o ponowne rozpatrzenie do ministra rozwoju regionalnego,

- by zapewnić rzetelną i bezstronną ocenę projektów to minister rozwoju regionalnego powołuje ekspertów z różnych dziedzin objętych programem operacyjnym i prowadzi listę tych ekspertów - art.31,

Wszystkie w wymienionych artykułach zapisy stanowią doskonale instrumenty, wyraźnie zabezpieczające prawidłowe prowadzenie polityki regionalnej i wykorzystywanie funduszy europejskich przez samorządy wojewódzkie. Weto wojewody jest instrumentem utrudniającym już na poziomie wyboru projektów prawidłowe przeprowadzenie konkursów, czy przestrzeganie zasad i standardów europejskich. Jest niezgodne z unijnym rozporządzeniem 1083/2006 i Europejską Kartą Samorządu Terytorialnego.

Z powyższych względów wnioskodawcy uznają uchwalenie załączonego projektu ustawy za zasadny.

Ustawa nie rodzi skutków finansowych dla budżetu państwa.

Przedmiot projektu nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 20 grudnia 2006 r.

BAS – WAEM – 2835/06

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Danuta Jazłowiecka)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2002 r., Nr 23, poz. 398 z późn. zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy o zmianie ustawy z dn. 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju przewiduje skreślenie ustępu 3 w artykule 28 ustawy. Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem art. 28 ust. 3 ustawy w przypadku regionalnych programów operacyjnych nadzór nad wyłonieniem projektów w trybie konkursu sprawuje właściwy miejscowo wojewoda, który ma prawo weta w przypadku stwierdzenia udokumentowanych nieprawidłowości przy wyłanianiu projektów, co skutkuje wstrzymaniem procedury oraz zwołaniem kolejnego posiedzenia komisji konkursowej. W każdym posiedzeniu komisji konkursowej ma prawo uczestniczyć w roli obserwatora przedstawiciel wojewody.

2. Stan prawa wspólnotowego w materii objętej projektem

Ze względu na przedmiot projektu ustawy należy wskazać rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego

Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210, z 31.7.2006 r., s. 25). Rozporządzenie ustanawia ogólne zasady dotyczące funduszy strukturalnych: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego, a także Funduszu Spójności. Zgodnie z jego art. 1 rozporządzenie ustanawia zasady partnerstwa, programowania, oceny, zarządzania, w tym zarządzania finansowego, monitorowania i kontroli, oparte na podziale obowiązków między państwa członkowskie a Komisję. Artykuł 59 rozporządzenia zobowiązuje państwo członkowskie do wyznaczenia dla każdego programu operacyjnego m. in. instytucji zarządzającej: krajowy, regionalny lub lokalny organ władzy publicznej lub podmiot publiczny lub prywatny wyznaczone przez państwo członkowskie do zarządzania programem operacyjnym. Państwa członkowskie są odpowiedzialne za zarządzanie programami operacyjnymi i ich kontrolę, w szczególności za pomocą działań polegających m.in. na zapobieganiu, wykrywaniu i korygowaniu nieprawidłowości (art. 70 ust.1 lit. b rozporządzenia).

Stosownie do art. 5 akapit 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE), Wspólnota działa w granicach kompetencji powierzonych jej Traktatem oraz celów w nim wyznaczonych. W oparciu o orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich należy stwierdzić, że powierzenie to nie ogranicza autonomii organizacyjnej i proceduralnej państwa członkowskiego. Państwa mogą swobodnie decydować o strukturze, kompetencjach i trybie działania organów państwowych, nawet wówczas, gdy wiąże się to z implementacją prawa wspólnotowego (wyrok z dnia 15 grudnia 1971 r. w sprawach połączonych 51-54/71 International Fruit Company przeciwko Produktschap voor Groenten en Fruit, ECR 1971).

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego

Sprawowanie przez wojewodę nadzoru nad wyłonieniem projektów w trybie konkursu w przypadku regionalnych programów operacyjnych można uznać za jedną z form wykonywania przez państwo członkowskie kontroli nad programami operacyjnymi w rozumieniu art. 70 ust. 1 lit. b rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006. Rozporządzenie nie rozstrzyga jednak, jaki organ państwowy lub samorządowy ma wykonywać taką kontrolę i pozostawia państwu członkowskiemu swobodę rozstrzygnięcia formy jej wykonywania. Zgodnie z art. 5 TWE państwo członkowskie może swobodnie decydować o strukturze, kompetencjach i trybie działania organów państwowych, nawet wówczas, gdy wiąże się to z implementacją prawa wspólnotowego. Pozostawienie lub uchylenie art. 28 ust. 3 zmienianej ustawy, przyznającego wojewodzie prawo weta w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości przy

wyłanianiu projektów, nie narusza więc art. 5 TWE oraz przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006.

4. Konkluzje

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskrytory bazy REX: Unia Europejska, pomoc, regiony, wojewoda, samorząd

Warszawa, 20 grudnia 2006 r.

BAS – WAEM – 2844/06

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach
prowadzenia polityki rozwoju (przedstawiciel wnioskodawców: poseł
Danuta Jazłowiecka) jest projektem wykonującym prawo Unii
Europejskiej

Projekt ustawy o zmianie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju przewiduje skreślenie ustępu 3 w artykule 28 zmienianej ustawy. Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem art. 28 ust. 3 ustawy w przypadku regionalnych programów operacyjnych nadzór nad wyłonieniem projektów w trybie konkursu sprawuje właściwy miejscowo wojewoda, który ma prawo weta w przypadku stwierdzenia udokumentowanych nieprawidłowości przy wyłanianiu projektów, co skutkuje wstrzymaniem procedury oraz zwołaniem kolejnego posiedzenia komisji konkursowej. W każdym posiedzeniu komisji konkursowej ma prawo uczestniczyć w roli obserwatora przedstawiciel wojewody.

Projekt ustawy nie jest spreczny prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie jest projektem wykonującym prawo Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski